

BASIN KÖŞELERİNDEN TÜRKÇE SÖZLÜK İÇİN KATKILAR

Nevzat Gözaydın

- Genel anlamıyla bir sözlük, bir yandan eskimiş olup gündemden düşmekte olan veya düşmüş kelimelerin anlamlarını gösterirken diğer yandan dildeki yeni gelişmelerle ortaya çıkan kelime ve kavramlara da yer verir. Bu bakımdan Kurumumuzun yayımladığı geniş hacimli *Türkçe Sözlük*; sık sık gözden geçirilmeli, eksikler tamamlanmalı, yeni taşınan anlamlar aktarılmalıdır.

Sözlüğümüzde yer alan madde başlarına veya madde içlerine anlamı pekiştirmek için, genellikle yazarlarımızdan, şairlerimizden örnek cümleler vermeyi çeşitli taramalar yaparak sürdürmekteyim. Ancak son aylarda ve yıllarda, dilin çok canlı bir biçimde yaşatılmadığı gazete sütunlarında, köşe yazılarında sözlüğümüzde bulunmayan yüzlerce yeni sözler ve kavramlar bulunduğunu tespit ettim. Dilimizin güncelliğini koruması ve okuyucuların birtakım sorularına da cevap verebilmesi gerektiğinden bunlardan bazılarını ve özellikle belli bir dönem içindeki köşe yazılarını titizlikle yeniden okudum ve taradım.

Aşağıda gösterdiğim ve çoğu kez yeniden anlamlandırdığım maddelerden örnekleri bulunmayanlara örnekler eklememin yanı sıra sözlüğümüzde bulunmayan yeni bazı maddelere de yer verip örnek cümlelerini aktardım. Böylece basın köşelerini takip eden okuyucuların bulamadıkları sözlerin anlamlarını da güncel sözlüğümüz içinde görmelerini amaç edindim.

Her maddede, -daha eski yazılarımda da yaptığım gibi- her yazarın adı soyadı ile yayımlanan yer hakkında ayrıca içinde bilgi verdim. Yazarların kendi yazılarına hiç dokunulmamış, aynen bırakılmıştır.

acı paylaş-: Sözlüğümüzde bulunmayan bu deyimın anlamı ‘kederi bölüşmek, duyulan acının çabuk geçmesini sağlamak’ olabilir: “Yeni Zelandalı Hıristiyanlar da camiye koşup Müslümanlara sarıldılar, acılarını paylaştılar.” (Necati Doğru, *Sözcü*, 26.4.2019 Cuma) Bu biçimin yanında (acıyı paylaşmak) veya (acısını paylaşmak) da kullanılmaktadır.

ahkâm kes-: *TS*'de verilen ikinci anlama uygun düşen bir örnek: “Ahkam kesmek kolaydır; konuş konuşabildiğin kadar. Ancak iş uygulamaya geldiği anda ters köşe olursun.” (Bilal Meşe, *Milliyet*, 2.5.2019 Perşembe) Buradaki (ters köşe olmak) deyimini de sözlüğümüzde bulamıyoruz. Anlamını ‘beklemedik bir anda ve yerde güç duruma düşmek, tahmin edilenden farklı bir şekilde zorlukla karşılaşmak’ olarak verebiliriz.

anomi: İngilizce (anomy) sözünden gelen bu kelimenin anlamı ‘kuralsızlık’tır ve yazar verdiği örnekte her iki kelimeyi de üst üste kullanıyor: “Çoğumuzun muzdarip ve müşteki olduğu kuraltanımazlık, değer kaybı ve ahlâki çöküş de aslında yaşadığımız anominin değişik veçheleri.” (Salih Genap Baydar, *Karar*, 30.4.2019 Salı)

ara insan gücü: Özellikle sanayileşme yolundaki ülkelerde sıkça kullanılan bir söz. Sözlüğümüzde yer almıyor. Genellikle ortaöğrenimden hemen sonra gerçekleştirilen iki veya üç yıllık teknik öğrenim görmüş eleman anlamına gelmektedir: “Kalifiye meslek çeşitliliğini artırıp, ara insan gücünü onore etmediğimiz sürece, üniversite önündeki yığılma artacaktır.” (Abbas Güçlü, *Milliyet*. 30.4.2019 Salı)

artı yatırım: *TS*'de bulunmuyor. *TS*'deki (artı) madde başına yeni bir anlam ekleyerek açıklık getirmek gerekiyor. ‘Fazladan’ yahut ‘caba olarak’ anlamını verebiliriz. Bu durumda, ibarenin anlamı daha kolay anlaşılır: “Bunun bir de lojistik destek sistemleri gibi artı yatırım gerektiren boyutu var.” (Tunca Bengin, *Milliyet*. 27.4.2019 Cumartesi) Örnekte geçen (lojistik destek), madde başı olarak sözlüğe alınabilir.

aynı havayı solu-: Bu deyim de *TS* içinde bulamıyoruz. Anlamı ‘birlikte bir yerde bulunmak, aynı ortamı paylaşmak’ olabilir: “Namus cinayeti maddyasını göğsüne asması an meselesi olan potansiyel katillerle aynı havayı soluyorsunuz.” (Mine Söğüt, *Cumhuriyet*. 26.4.2019 Cuma) Aktardığım örnek cümle içindeki (namus cinayeti) *TS*'de yer alıyor ancak verilen iki anlama da uygun örnek bulunamamış. Bu örnek, ikinci anlama daha uygun düşer.

birinci derece mahkeme: Bir hukuk terimi olan bu ibare *TS*'de bulunmuyor. Anlamı ‘Adli yargıdaki ilk derece mahkemeleri olan hukuk ve ceza mahkemeleri’dir: “Birinci derece mahkemelerinin verdiği beş yıl ve altındaki

hapis cezaların (! NG) istinaf mahkemesinde onaylanması halinde hüküm kesinleşmiş oluyor.” (Sedat Ergin, *Hürriyet*, 30.4.2019 Salı) Bu örnek cümleyi, sözlüğümüzdeki (istinaf mahkemesi) madde başında da verebiliriz. Ancak orada geçen (ilk derece mahkeme) madde başının da sözlüğümüzde açıklanması veya burada verdiğim madde başına gönderilmesi gerekir.

Toplumun içinde bulunduğu hareketli günlerde özellikle siyasi partilerin ve taraftarlarının aralarında çıkan tartışmalarda kullandıkları sözlerin şiddeti, anlamları ve türleri hakkında da gazete köşelerinde bir hayli eleştiri yazıları çıkmıştır. Kişilerin bağlı oldukları görüşe uygun bir biçimde düşündüklerini ifade ettikleri için kullandıkları DİL, bazı yeni sıfatlarla kaleme alınmıştır. Alfabetik sıraya uymadıkları hâlde, toplu bir görünüm verebilmesi amacıyla sözlüğümüzde bulunmayan madde başlarını ve örnek cümleleri şöylece gösteriyorum:

birleştirici dil: ‘Farklı görüşlerde ve düşüncelerde olan kişilerin veya grupların aralarındaki çekişmenin sona erdirilebilmesini sağlayacak olan ve sakinleştirici, mantıklı sözlerin kullanılmasına yardımcı olan söz ve ifadeler bütünü’ anlamını verebiliriz: “Gerçekten toplumsal barış hedefleniyorsa çatışma dilinden uzak durmak, toplumun bütün kesimlerine saygılı, birleştirici bir dil kullanmaktan başka geçerli bir seçenek bulunmuyor.” (Sedat Ergin, *Hürriyet*, 23.4.2019 Salı)

çatışma dili: Örnek cümlesini yukarıda aktardım. Bunun anlamı ‘ tarafları kışkırtıp ayrılıklara sebep olan, hiddet ve şiddet anlamlarını vurgulayan, bazen hakarete varan ifadeler içeren dil’ olabilir.

makuliyet dili: “Bu saldırıdan ders alıp en kısa yoldan ve de vakit geçirmeden makuliyet diline geri dönmeliyiz.” (Mehmet Ocaktan, *Karar*, 24.4.2019 Çarşamba) Anlam olarak ‘sinir bozucu, kötü anlamlar içeren, öfkeyi çoğaltan ifadelerden uzak; akilane, yumuşak ve mantıklı sözlerle dolu dil’ diyebiliriz.

nefret dili: ‘Taraflar arasında ayrılıkları körükleyen, birbirine karşı insanları düşman eden ifadelerle dolu dil’ anlamına gelmektedir: “Kitlelerde bu propaganda ve nefret dili bıkkınlık ve gerçeği farklı kanallardan öğrenme ihtiyacı doğuruyor.” (Taha Akyol, *Karar*, 26.4.2019 Cuma)

dekadans: Sözlüğümüzde örneksiz geçilen bu madde başına örnek şudur: “Eleştirileri dile getirenlere bakılırsa, kimseye danışmıyor, bildiğini okuyor, çok tüketiyor, aşırı bir zenginlik, dekadans resmi sergiliyor.” (Ergin Yıldızoğlu, *Cumhuriyet*, 29.4.2019 Pazartesi)

doğru orantılı: Sözlüğümüzde matematik terimi olarak açıklanmış ve örneksiz bırakılmış. Ancak örnek cümlede görüleceği gibi, ikinci bir anlam eklemek gerekiyor. Örneğe bakarak ‘paralel’ anlamı verilebilir: “Linç kültürü doğrudan haksızlıkla, suçlulukla doğru orantılı olarak gelişir.” (Şükran Soner, *Cumhuriyet*, 27.4.2019 Cumartesi)

dolaylı vergi: Sözlüğümüzdeki bu ekonomi terimi için masa başı örnek verilmiş. Onun yerine şu örnek cümleyi koyabiliriz: “Bütçe gerçekleri karşısında dolaylı vergilerden vazgeçmek mümkün değildir.” (Nedim Türkmen, *Sözcü*, 30.4.2019 Salı)

doymuş yağ: Son yıllarda giderek artan dengesiz beslenme dolayısıyla doktorların sık sık vurguladığı ve kaçınılması gereken bir yağ türü olup anlamı ‘oda sıcaklığında katı hâlde bulunan, donmuş görüntüsü veren, iç yağı ile etler üzerindeki yağlar başta olmak üzere tereyağı, süt, yoğurt gibi bütün hayvansal kaynaklı yağlar’dır: “Aşırı et ve doymuş yağ tüketiminden uzak kalabilmek yaşlılıkta da sağlıklı kalmayı kolaylaştırıyor.” (Osman Müftüoğlu, *Hürriyet-Kelebek Eki*, 1.5.2019 Çarşamba)

duyarsız kesil-: “Kutuplaşmış, kendi kampının dışında yaşanan haksızlıklara, kötülöklere, vicdansızlıklara duyarsız kesilen bir millet nasıl iyileşir?” (Kanat Akkaya, *Hürriyet*, 30.4.2019 Salı) Anlam olarak ‘dışarıdan gelecek, etkenlere karşı tepki göstermemek, hassasiyet belirtmemek’ diyebiliriz. Bu örnek cümleyi, sözlüğümüzde örneksiz geçilen (vicdansızlık) madde başındaki birinci anlam için de kullanabiliriz.

ekmeğini ye- suyunu iç-: “Köyünü anlatırken, oraların ekmeğini yediği, suyunu içtiği belli oluyordu.” (Adnan Binyazar, *Cumhuriyet*, 26.4.2019 Cuma) ‘İçinde bulunduğu yeri bütün yönleriyle tanımak, hayatının önemli bir bölümünü yaşadığı yerde geçirmek’ anlamına gelmektedir.

endüstri devrimi: Anlamını ‘enerji kaynaklarını işletmek, ham maddeleri teknik aracılığıyla tüketime sunmak için kullanılan sistemlerde ve araçlarda köklü ve büyük değişime gitmek’ olarak verebiliriz: “Endüstri devrimi, insanları köylerden çıkartıp kentlere getirirken binlerce yıldır benimsemiş oldukları iş bölümü ve dayanışma usullerini değiştirmeye zorladı.” (Salih Cenap Baydar, *Karar*, 30.4.2019 Salı). Sözlüğümüzde bulunmayan (sanayi devrimi) madde başı olarak alınmalı ve bu maddeye gönderme yapılmalıdır.

emniyet kemeri: *TS*’de masa başı örnekle geçirilmiş: “Emniyet kemeri kullanmanın önemine ilişkin farkındalığı artırmak amacıyla eğitim ve denetim bir arada yürütülecek.” (Haber yazısı, *Milliyet*, 2.5.2019 Perşembe)

etnik terör: “Küresel ölçekte terör eylemlerinde gözle görülür bir artış var: bazı ülkelerde etnik terör devam ediyor.” (Nihat Ali Özcan, *Milliyet*, 30.4.2019 Salı). Anlamını ‘etnik kökenine bağlı kişilerin yarattığı terör’ olarak verebiliriz.

fırsat eşitliği: Sözlüğümüz bu madde başını örneksiz geçmiş: “Bu kadınlar adalet ve fırsat eşitliği ahlakına dayalı mücadelenin ne olduğunu çok iyi biliyorlar.” (Özdemir İnce, *Cumhuriyet*, 23.4.2019 Salı)

gastroekonomi: “Geçen hafta değerli konuşmacıların katıldığı Türkiye ekonomisi ve gastroekonomi paneli vardı.” (Çağdaş Ertuna, *Milliyet*, 30.4.2019 Salı) ‘Gastronominin ekonomi içindeki yeri’ anlamını vermek mümkündür.

genel okur: Sözlüğümüz bu ibareyi almamış. Anlamı ‘geniş okuyucu kesimi, en az orta öğrenimden geçmiş okuyucu topluluğu’dur: “... dergide yer alan makalelerde kullanılan dil önemli ölçüde genel okuru dikkate almayan, adeta ortalama idrakin ötekileştirilmesi diyebileceğimiz bir anlayışın ürünü olma açmazını sergiliyor.” (Muhsin Mete, *Karar*, 26.4.2019 Cuma)

geri adım at-: “Şu ana kadar birçok görüşme yapıldı. Ancak iki taraf da bulunduğu pozisyondan geri atmış değil.” (Hande Fırat, *Hürriyet*, 26.4.2019 Cuma). Anlamını ‘düşüncesinden taviz vermek, savunduğu ilkelerden geriye çekilmek’ olarak vermek mümkündür.

güruhlaş-: ‘Güruh hâline gelmek’ anlamına gelmektedir: “İnsanların en yakın dostu olan köpekler, sürüleşip güruhlaştığında ölümcül tehdit oluşturur.” (Ataol Behramoğlu, *Cumhuriyet*, 24.4.2019 Çarşamba)

hayata geçir-: Sadece örnek cümlesini verelim: “Sağlığın herkes için bir hak olduğu gerçeğini hayata geçirebiliriz.” (Erdal Atabek, *Cumhuriyet*, 22.4.2019 Pazartesi)

istinaf: *TS*’de var ama örneksiz geçilmiş: “İstinafta onaylanan, mahkumiyetler süre olarak beş yılın üstünde olursa ceza kesinleşmemiş kabul ediliyor.” (Sedat Ergin, *Hürriyet*, 30.4.2019 Salı)

kampanyaya dönüştür-: Sözlüğümüzdeki birinci anlama uygun bir ifade olup anlamı ‘sürekli ve geniş bir propaganda durumuna getirmek’ olabilir: “Ermeni soykırımını iddiaları, Türkiye’ye karşı nefret söylemini körükleyen tehlikeli bir kampanyaya dönüşmüştür.” (Güneri Cıvaoglu, *Milliyet*, 26.4.2019 Cuma)

kamu bankası: Sözlüğümüzde (kamu) ile başlayan birçok madde başı var ancak buna yer verilmemiş. ‘Sermayesinin çoğunluğu halka veya devlete

ait olan banka' anlamındadır: "Hazine bu dış borç parasının üstüne yatmamış ki kamu bankalarının döviz mevduatları normal ötesi artış göstermiş." (İbrahim Kahveci, *Karar*, 2.5.2019 Perşembe)

kontrast görün-: 'Zıt veya karşıt durumda olmak' anlamına gelmektedir: "Kontrast gibi görünüyor ama muhafazakar ve yoksul muhitlerde, uyuşturucu daha yaygın görülüyor." (Yılmaz Özdil, *Sözcü*, 26.4.2019 Cuma)

kural tanımazlık: Sözlüğümüzde bulunmuyor. Anlamını 'konmuş olan kuralı tanımamak, onu reddetmek' biçiminde verebiliriz. Örnek cümle için *bk. anomi* maddesi.

kurumlaşma: "Demokratik ve uygar bir konum olan iktidar-muhalefet kurumlaşmasını düşman kesimler yapısına dönüştürmek tam bir ıskelliktir." (Yekta Güngör Özden, *Sözcü*, 25.4.2019 Perşembe) örneğini ekleyerek geçelim.

kurumsallaşma: Sözlüğümüzde örnek cümle bulunmuyor: "Şehirleşme ve sanayileşmenin gerektirdiği organik iş bölümünü, kurumsallaşmayı bir türlü içselleştiremiyoruz." (Salih Cenap Baydur, *Karar*, 30.4.2019 Salı)

kutuplaştırma: "Toplumu kutuplaştırma zemininde düşmanlık ve tarafdarlık sınırını sürekli körüklediler." (Necati Doğru, *Sözcü*, 25.4.2019 Perşembe) örneğini ekleyelim.

külleri soğu-: Sözlüğümüzde bulunmayan bu mecaz anlamındaki ibare 'üstünden çok vakit geçmek, çok zaman geçtiğinden unutulmak'tır: "Merkez Bankası ... swap operasyonunun daha külleri soğumadan faiz indirimini gündeme getirdi." (Murat Muratoğlu, *Sözcü*, 26.4.2019 Cuma)

küresel ölçek: Anlamı 'genel olarak dünya çapında'dır. Örnek cümlesi için *bk. etnik terör* maddesi.

linç kültürü: Sözlüğümüz bu maddeyi almamış. Anlamı 'sonu linçle biten hareketler bütünü' olarak verebiliriz; örnek cümlesi için *bk. doğru orantılı* maddesi.

manipülasyon: *TS*'deki ikinci anlama uygun düşen bir örnek: "Manipülasyonlarla, çarpıtmalarla, suni algı aldatmacalarıyla gerçek tersyüz ediliyormuş." (Akif Beki, *Karar*, 24.4.2019 Çarşamba)

mayın tarlası: Sözlüğümüzde sadece askerlik terimi olarak yer almış. Ancak son yıllarda daha çok mecaz anlamıyla da kullanılmaktadır: "Jeopolitik krizlerle ülkeleri mayın tarlasına çeviren güçler sosyal medyalar aracılığıyla korku rüzgarı estiriyor." (Mehmet Soysal, *Milliyet*, 26.4.2019 Cuma)

Örnek cümlede görüldüğü gibi, mecaz anlam olarak ‘çok tehlikeli bölge, yer’ ikinci bir anlam olarak eklenmelidir.

moda tabir: *TS*’de bulunmuyor. Anlamı ‘günümüzde geçerli olan, çok kullanılan ve çok bilinen’ olarak verilebilir. Farklı iki örnek bulunuyor: “Hoşa gitmeyen her gelişme gibi, moda tabirle yok hükmünde sayılacaksın.” (Akif Beki, *Karar*, 27.4.2019 Cumartesi) ile “Milyonlarca yüzü gözükmeyen ve kimliksiz kalabalık... Ya da moda tabiriyle milyonlarca trol...” (Mehmet Soysal, *Milliyet*, 26.4.2019 Cuma)

namus cinayeti: Sözlüğümüzde iki anlam verilmiş ama örneksiz geçilmiş. Örneğimiz ikinci anlama uygun: “Namus cinayeti madalyasını göğsüne asması an meselesi olan potansiyel katillerle aynı havayı soluyorsunuz.” (Mine Söğüt, *Cumhuriyet*, 26.4.2019 Cuma)

narkotik polis: *TS* bu mesleğe yer vermemiş, (narkotik) maddesindeki ‘uyuşturucu’ anlamına bakılırsa sanki ‘uyuşturucu polis’ anlamı çıkıyor. Oysa bunun anlamı ‘narkotik suçlarla uğraşan, suçluları takip edip yakalayan kolluk kuvveti’dir: “Narkotik polis, filmlere konu olacak kadar başarılı çalışıyor, yakalanan uyuşturucunun haddi hesabı yok.” (Yılmaz Özdil, *Sözcü*, 26.4.2019 Cuma)

nefret söylemi: Bu ibareyi de sözlüğümüzde bulamıyoruz. ‘Öfke, tikslenme, hiddet sözleriyle dolu üslup’ anlamını verebiliriz; örnek cümle olarak bk. kampanyaya dönüştürmek maddesi.

normal ötesi: *TS*’de yoktur. Ancak sözlüğümüzde (normalaltı) ile (normalüstü) birleşik olarak yer almıştır. Anlamı ‘normalden daha fazla, beklenenden daha çok’ olmalıdır, örnek cümlesi için *bk.* kamu bankası* maddesi.

önem arz et-: Bu deyim *TS*’de bulamıyoruz. ‘Önemli duruma gelmek, önem kazanmak’ anlamındadır: “Türkiye’nin acil çözüm bekleyen ve ertelenemez meseleleri İstanbul seçiminin akıbetine ilişkin tahmin merakının ötesinde önem arz ediyor.” (Mustafa Karaalioğlu, *Karar*, 27.4.2019 Cumartesi)

palyatif: Sözlüğümüzde birinci anlama örnek cümle şudur: “Devlet beyin göçünü tersine çevirmek için palyatif önlemler sunuyor ama önlemlere, vaatlere razı olup dönenlerin sayısı da belli işte...” (Kanat Akkaya, *Hürriyet*, 25.4.2019 Perşembe)

popülist: Sadece örneğini verelim: “Siyasal İslamın popülist hareketi daha başından bir seçkinler grubu, oligarşi tarafından yönetiliyordu.” (Ergin Yıldızoğlu, *Cumhuriyet*, 29.4.2019 Pazartesi)

racon adamı: Sözlüğümüz yer vermemiş. Anlam olarak ‘raconu uygulayan kişi’ diyebiliriz: “Kurum satıyor etrafa... Burnu Kaf Dağı’nda bir racon adamı’na dönüştürüldü... tadını çıkarıyor popülaritesinin.” (Akif Beki, *Karar*, 26.4.2019 Cuma)

rejim değişikliği: ‘Bir devlette yönetim biçiminin değişmesi’ anlamındadır: “Halk köklü rejim değişikliği gerçekleşinceye ve eski yönetim tamamen saf dışı edilinceye kadar direnişini sürdürmeye kararlı.” (Sami Kohen, *Milliyet*, 30.4.2019 Salı)

sandıktan çık-: Örnek cümlesini verelim: “Sandıktan çıkana saygı duymayan, kazanmadığı sonucu tanımayan hatta ortadan kaldıran antidemokratik müdahalelerin mimarıdır Maduro.” (Akif Beki, *Karar*, 2.5.2019 Perşembe)

sakince: Sözlüğümüzdeki ikinci anlama uygun düşen örnek: “Sakince verilen taktiği uyguluyor, sabırla kontratağını kovalıyor.” (Ebru Kılıçoğlu, *Cumhuriyet*, 30.4.2019 Salı)

sıkı para politikası: Sözlüğümüz bu ekonomi terimine yer vermemiş: “Türkiye’nin sıkı para politikasını gevşetmesinin zor olduğu konusunda piyasalarda genel bir görüş hakim.” (Erdal Sağlam, *Hürriyet*, 23.4.2019 Salı) Bu ibarenin tanımı şöyle olabilir: ‘Merkez Bankasının para arzındaki artışı yavaşlatmak ve geçerli faiz oranlarını yükseltmek için uyguladığı politika’ denebilir.

siyasi iklim: “Özgür ortamda alınabilecek tedbirler böyle bir siyasi iklimde alınmadı, hatta ekonomi daha da ısıtıldı.” (Taha Akyol, *Karar*, 26.4.2019 Cuma) Sözlüğümüzde bulunmayan bu ibarenin anlamını ‘siyasetin hüküm sürdüğü ortam’ olarak verebiliriz.

sosyal gerilim: TS’de bulunmuyor. ‘Toplumun içinde bulunduğu zor ve sıkıntılı durum’ anlamına gelmektedir: “Ekonomiden dış politikaya, hukuktan sosyal gerilime kadar bütün sahalarda çözüm bekleyen konular bizatihi Cumhurbaşkanı’nın sorumluluğuna bakmaktadır.” (Mustafa Karaalioğlu, *Karar*, 27.4.2019 Cumartesi)

sosyal medya: ‘Akıllı telefonların giderek çoğalmasıyla iletişimdeki haberleşmeye katılanların oluşturduğu medya dünyası’ anlamına gelmektedir ve sözlüğümüzde yer almamaktadır: “Sosyal medyalar sayesinde hayatımızın her alanı terörize ediliyor.” (Mehmet Soysal, *Milliyet*, 26.4.2019 Cuma)

şehirlileşme: ‘Şehir hayatına alışıp kurallara uymayı kabullenme’ anlamındadır; örnek cümlesi için *bk. kurumsallaşma* maddesi.

teklık ilkesi: “Sosyal güvenlik sistemimizde sigortada teklık ilkesi söz konusu. Yani bir kişinin aynı anda farklı sigortalılıklar kapsamında da olsa sadece bir statüde sigortalı sayılması esastır.” (Sezgin zcan, *Sözcü*, 26.4.2019 Cuma)

trol: Özellikle son birkaç yıl içinde iletişim organlarında karşılaştığımız bu söz, szlgmzde yoktur. Aslı İngilizce olan söz, denizcilik terimi olarak ‘olta ile avlanmak, oltayı veya ağları sürükleyerek balık avlamak’ anlamına gelmektedir. Ancak bu söze medyada farklı anlamlar yüklüyorlar. řu örnekler bunu açıkça belirtiyor: “Muhatap olarak karşıma dikilen trollerin kendilerini parti iradesi gibi konumlandırması, doğrulamıyor mu eleştirilerimi?” (Akif Beki, *Karar*, 27.4.2019 Cumartesi) veya “Trollerin davranış ve psikolojik özelliklerini inceleyen araştırmacılar bilmediğimiz olağanüstü boyutlara değiniyor.” (Mehmet Soysal, *Hürriyet*, 29.4.2019 Pazartesi) veya “Troller belli bir kişiyi ya da grubu hedef alan aşağılayıcı paylaşımlarda bulunur.” (a.y., a.yer) veya “Troller çoğu zaman narsist, sadist ve psikopat eğilimler taşır.” (a.y., a.yer) Bütün bu tanımlara bakarak szlgmzdeki (trol) maddesine ikinci bir anlam yükleme gerekecektir.